

Nr 286.

Av herr **Ekerot m. fl.**, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om allmän pensionsförsäkring m. m.*

I det förslag till lag om allmän pensionsförsäkring, som innehålles i Kungl. Maj:ts proposition nr 126 vid innevarande års riksdag, föreslås, att från avgiftsplikt enligt förslaget skola undantagas bland annat de personer, i vilkas taxering under året enligt förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt inberäknas förmögenhet till värde av minst 6,000 kr., jämte sådana personers hustrur.

Detta stadgande har i Kungl. Maj:ts förslag upptagits från det av ålderdomsförsäkringskommittén framställda förslag i ämnet. Kommittén har såsom motivering för denna bestämmelse anført i huvudsak följande. Personer med förmögenhet tillhöra, enligt vad kommitténs utredning visade, i regel äldre åldersgrupper. Under tidigare år komma dessa personer sålunda vanligen att under längre eller kortare tid tillhöra försäkringen och inbetala sina avgifter i stadgad ordning, men då dylika vid yngre år erlagda avgifter hade ett större värde än avgifter, som betalades vid äldre år, insåges lätt, att genom förmögenhetsgränsens införande och därav följande, först vid äldre år inträdande uteslutning ur försäkringen av ett betydande antal personer en vinst måste uppstå, som komme alla de övriga i försäkringen kvarstannande till godo. Därest de här berörda personerna skulle ålagts avgiftsplikt även sedan de kommit i besittning av en förmögenhet till angivet belopp och således någon förmögenhetsgräns ej införts i försäkringen, skulle deras pensioner hava kommit att helt svara mot värdet av deras under hela försäkringstiden erlagda avgifter. Men genom den nu föreslagna gränsen bleve beloppet av den pension, som utbetalades till den på grund av förmögenhetsbesittning under äldre år ur försäkringen uteslutne, mindre, än vad som motsvarade de av honom inbetalade avgifternas värde. Det vore tydligt, att härigenom en vinst för försäkringen uppkomme.

Det kan ej förnekas, att vad sålunda anförts klart ådagalägger, att genom den föreslagna bestämmelsen en nedsättning av kostnaderna för försäkringens genomförande skulle vinnas. Likväl synes stadgandets innebörd ur andra synpunkter ej vara tillfredsställande. För var och en, som ej haft tillfälle att djupare tränga in i den finansiella grundvalen för det föreliggande förslaget och framför allt i den ekonomiska innebörden av det ifrågasatta stadgandet om undantag från avgiftsplikt — således för den stora massan av dem, som beröras av försäkringen — måste det te sig såsom en betydande oegentlighet att i en allmän folkpensionering utesluta dem, som nått en viss förmögenhet. Å ena sidan torde dessa äga en större ekonomisk bärkraft än andra av försäkringen omfattade personer och sålunda lättare än dessa bära avgiftsbetalningens tunga. Å andra sidan innebär besittandet av förmögenhet under någon tid av livet ingalunda trygghet för att icke denna kan komma att förloras och sålunda behov av högsta möjliga pensionsbelopp komma att föreligga. Ju längre tid en person såsom ägare av förmögenhet blir utesluten från avgiftsplikten, desto mindre blir hans avgiftspension och därigenom minskas ock den totala pension, som komme att utgå och vara av behovet påkallad i de fall, där förmögenheten förlorats. Slutligen bör ock betonas, att de, som redan i unga år komma till en förmögenhet av minst 6,000 kronor, bliva så gott som helt och hållet uteslutna från förmånen att genom inbetalning av avgifter bliva delaktiga av denna del av försäkringen. För dessa personer bliver ställningen, därest de på äldre dagar förlora sin förmögenhet, sålunda särskilt ogynnsam, i det att deras pension endast kommer att bestå i pensionstillägget, eller, såsom det i dylika fall kallas, understödet, då de gått miste om möjligheten att öka sina pensionsförmåner genom egen avgiftspension samt eventuellt tillägg på grund av erlagda avgifter.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att ur 5 § i Kungl. Maj:ts förslag det stycke, som handlar om undantagande från avgiftsplikt på grund av ägande förmögenhet, måtte utgå.

Stockholm den 9 april 1913.

V. Ekerot.

Vilh. Lundström.

John Jönsson.

Axel Lundblad.

L. E. Gustafsson, Bränsta.

J. P. Jespersen.

A. P. Gustafsson.

Pehr Aug. Andersson.